

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Maaseuturahaston mahdollisuudet

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen rahoitus
maaseudun kehittämiseen

Antti Jaatinen, yksikön päällikkö, maaseutupalvelut
9.2.2022

Maaseuturahaston rahoituslinjat / ELY

Rakennetuet:

- Maatalouden investointituet
- Nuoren viljelijän aloitustuki

Yleishyödylliset hanketuet:

- Kehittämishankkeet
- Investointihankkeet

Maaseutuyritysten tuki

- Investointituet
- Perustamistuki

Neuvontakorvaukset (Neuvo 2020)

Vuosi 2022 on osa siirtymäkautta

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014 – 2020

Siirtymäkausi 2021 – 2022:

- Noudatetaan vanhan rahoituskauden ohjelmaa ja säädöksiä mutta käytetään uuden rahoituskauden varoja
- Elpymisvarat 2021 – 2022 täydentävät siirtymäkauden resursseja erikseen määriteltyihin kohteisiin

CAP 2023 – 2027:

- Noudatetaan uutta ohjelmaa ja uusia säädöksiä
- Ohjelma lähti vuoden 2021 lopussa komissioon, hyväksyntää odotetaan syksyksi
- Komission hyväksyntää seuraa tiivis kansallisten säädösten hyväksyminen loppuvuonna
- Ei odoteta merkittävää katkosta vuoden 2023 alkuun

Ohjelman ulkopuoliset, yleensä kansalliset tukijärjestelmät kertaluonteisia, kuten:

Maatalouden ja maaseutuyritysten koronatuot 2020 – 2021

- 165 myönteistä tukipäätöstä Varsinais-Suomeen, n. 2,3 M€
- Tukijärjestelmä oli voimassa vuoden 2021 loppuun

Tilapäiset kriisitakaukset maataloille

- Ollut käytössä kahdesti 2010-luvulla
- Tuen hakuaika 7.2. – 31.3.2022
- Edellyttää tilapäiseksi katsottavaa kriisiä maatalan maksu-valmiudessa ja maatalan elinkelpoisuutta pidemmällä tähtäimellä

Elpymisvarat maaseutuohjelman siirtymäkaudella 2021 – 2022:

Hakemuksiin sovelletaan rahoituskaudelta 2014 – 2020 siirtymäkaudelle jatkettuja menettelyjä ja säädöksiä. Päätökset rahoituksesta on tehtävä vuoden 2022 loppuun mennessä.

Rakennetuet maataloille:

- Elpymisvarat täydentävät siirtymäkauden rahoitusresursseja samalla kun kansalliset mahdollisuudet ovat käymässä vähiin (Maatilatalouden kehittämisrahasto MAKERA).
- Uusiutuvan energian investoinnit maataloilla, ml. biokaasuinvestoinnit
- Eläinten hyvinvointia, työympäristöä ja tuotantohygieniaa olemassa olevassa tuotantorakennuksessa parantavat investoinnit
- Ympäristön tilaa parantavat investoinnit

Yleishyödylliset hanketuet:

- Maaseudun laajakaistainvestoinnit (haku on päättynyt)

Elpymisvarat maaseutuyrityksille

Maaseudun mikro- ja pienyritykset voivat saada investointitukea resurssitehokkaan teknologian ja ympäristöystävällisten energiaratkaisujen hankintaan, esimerkiksi:

- uuden biokaasuntuotantolaitoksen tai -yksikön rakentamiseen (ei maatalouskäyttöön)
- uusiutuvaa energiaa tuottavan laitoksen uudistamiseen
- siirtymiseen uusiutuvaan energiaan tai uusiutuvan energian käytön lisäämiseen (esim. aurinkopaneelit ja lämpöpumppuratkaisut)
- yrityksen energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien uusien laitteiden hankkimiseen ja tuotannon tehostamiseen parhaan käyttökelpoisen uuden tekniikan (BAT) ja digitalisaation avulla.

Investoinnit voivat olla aineellisia tai aineettomia investointeja.

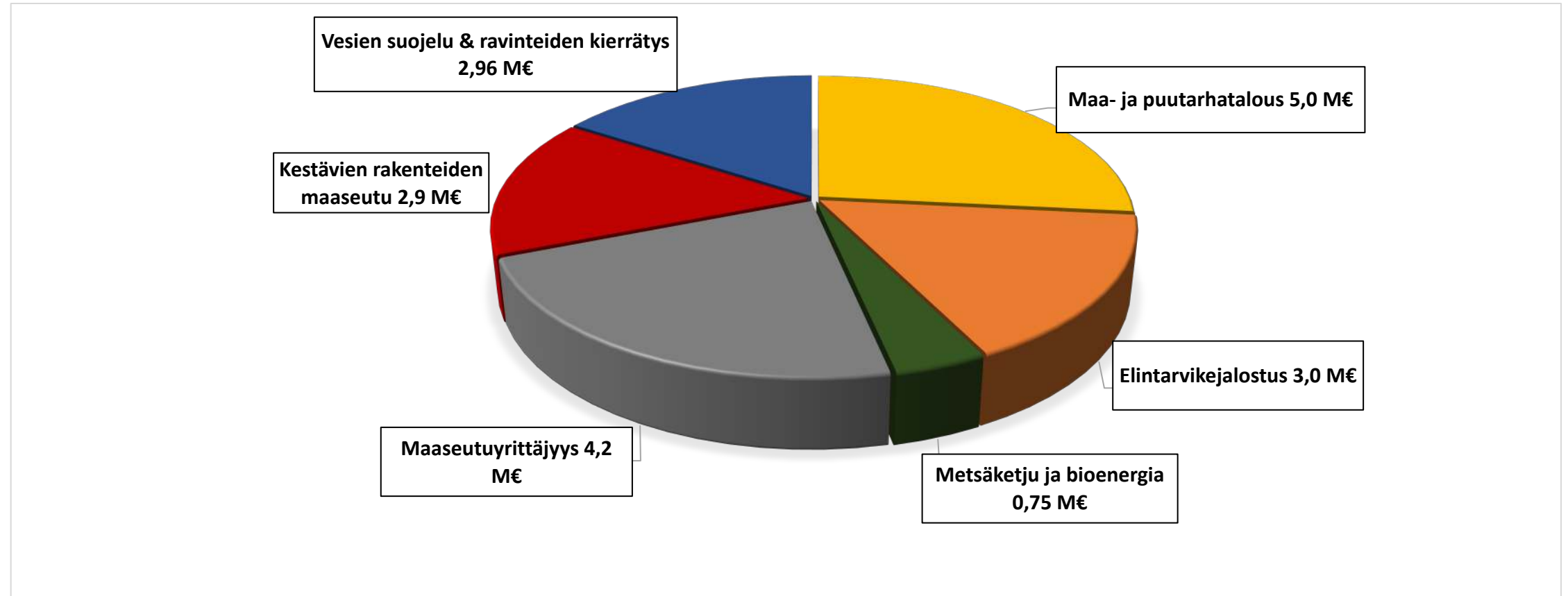

Rahoituskauden 2014 – 2020 hankerahoitus

- Koko ohjelmakaudella on hyväksytty rahoitettavaksi kaikkiaan 90 hanketta, joista VARELY hallinnoi 54 kpl
- Hankkeista 37 toteutetaan vain Varsinais-Suomen alueella, muut 53 alueiden välisinä hankkeina
- Hyväksyttyihin hankkeisiin on sidottu yht. 15,8 M€

Kehittämishankkeiden jakauma 2014 - 2020

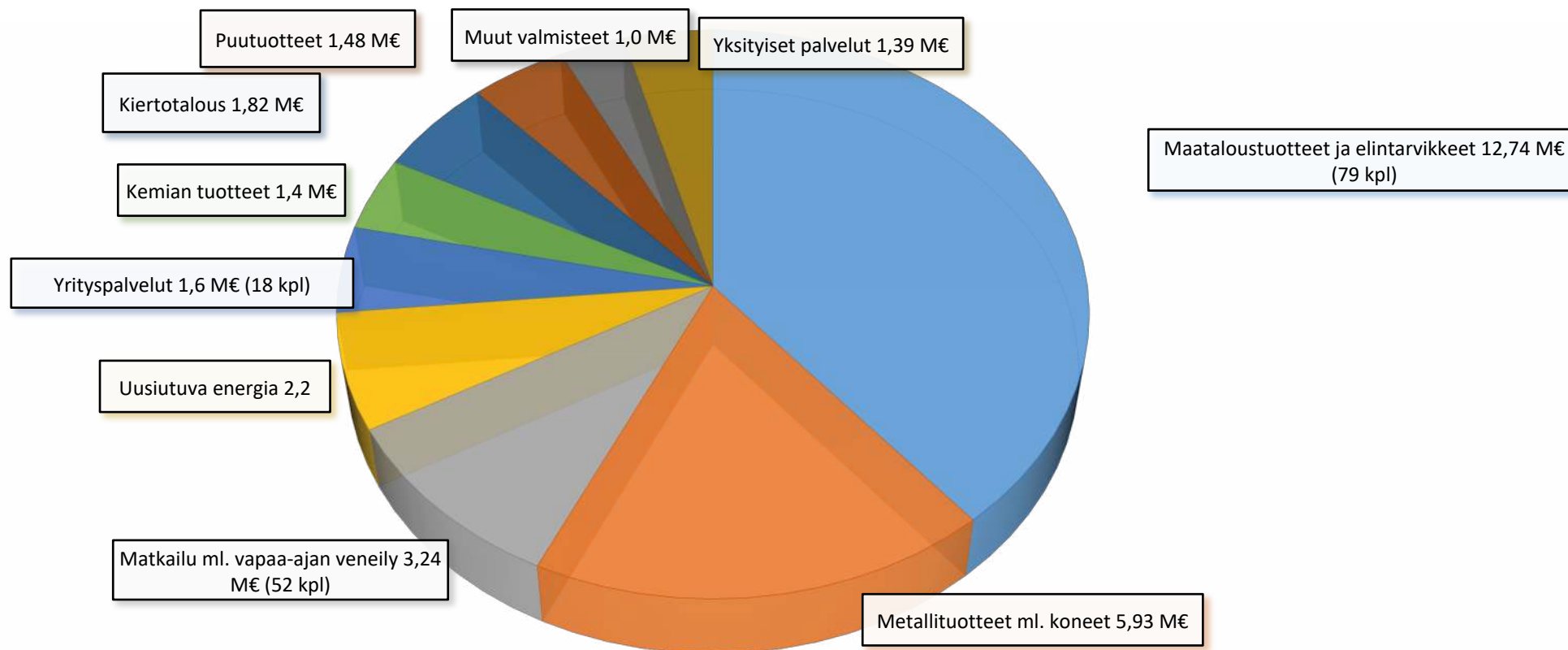

Yhteenvetoa yritystuista 2014–2020 (ELY)

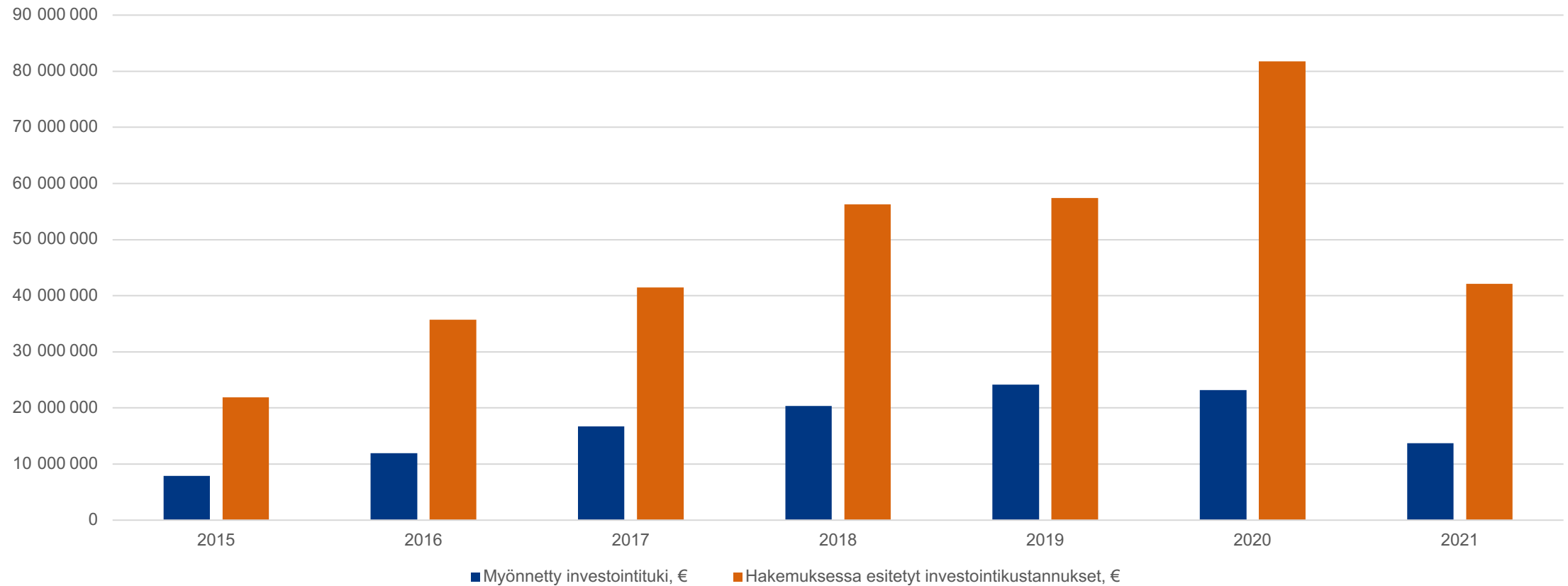
- Myönteisiä päätöksiä (ELY) on tehty kaikkiaan 343 kpl (alkaen 17.12.2015), joilla yritystukea on myönnetty yhteensä n. 32,8 M€ (yksityinen rahoitusosuus näissä on yhteensä 108 M€)
- Myönnetty tuki keskimäärin 95 600 € / myöntöpäätös
- Runsas kolmannes tuesta kohdistuu maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden jalostukseen
- Hakemusmäärät ovat olleet edelliseen ohjelmakauteen verrattuna pienempiä, mutta yrityshankkeiden koko on ollut huomattavasti suurempi
- Pääasiassa investointiavustuksia (perustamistukia 11 kpl ja investoinnin toteutettavuustutkimuksia 3 kpl)

Yritystukien toimialajakauma 2014–2020

Maatilojen investointitukipäätökset 2015 – 2021 / VARELY: Kustannukset yhteensä 337 M€, josta tuen osuus 99 M€ (avustus, korkotuki, takaustuki)

Nuoren viljelijän aloitustuki, €

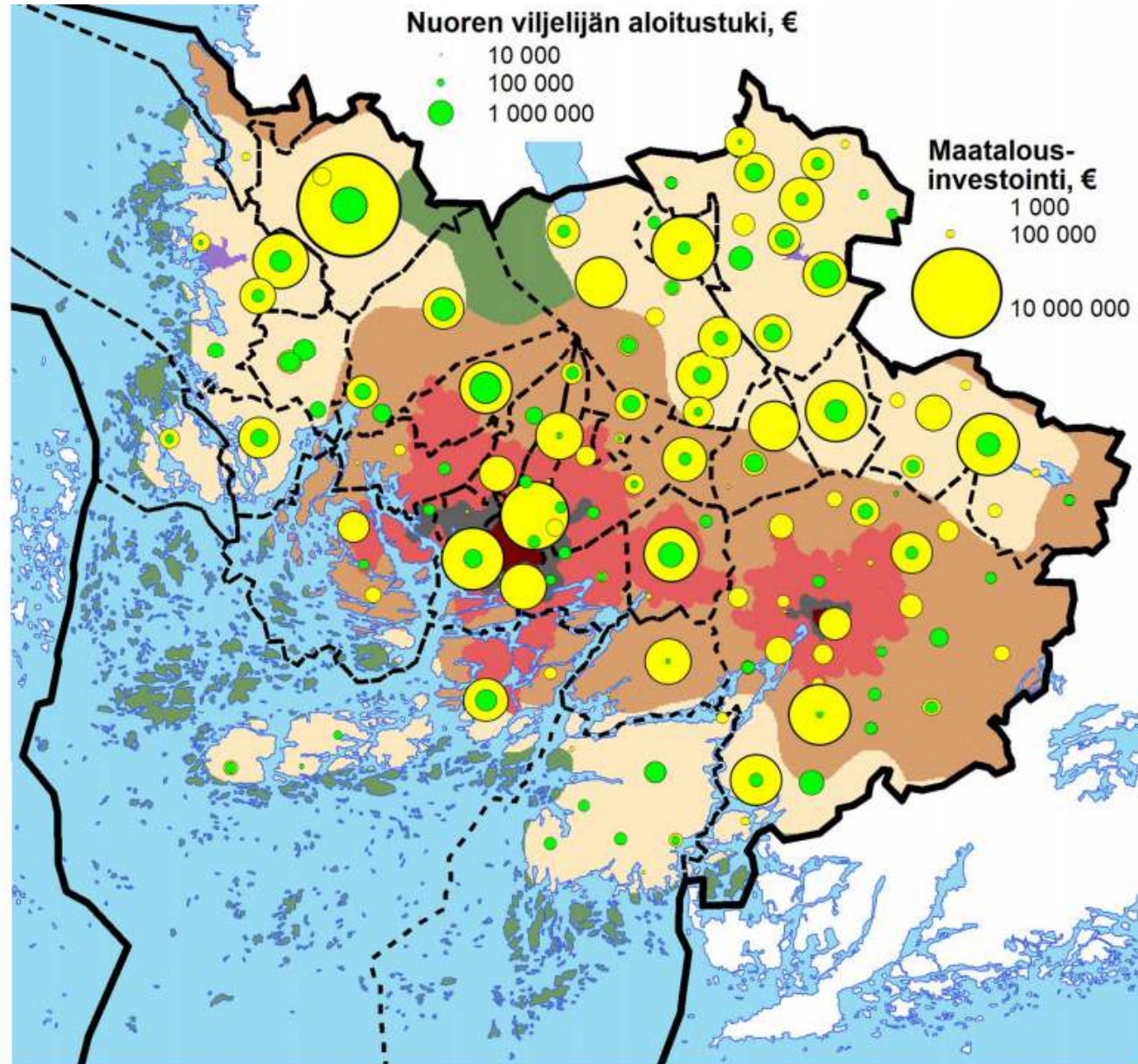
10 000
100 000
1 000 000

Maatalous-
investointi, €

1 000
100 000
10 000 000

Kaupunki-maaseutu-luokitus

- Sisempi kaupunkialue
- Ulompi kaupunkialue
- Kaupungin kehysalue
- Maaseudun paikalliskeskukset
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Ydinmaaseutu
- Harvaan asuttu maaseutu

Rakennetukien kohdentuminen Varsinais-Suomessa
(Pasi Saukkonen, Irene Kuhmonen 2020)

Kohti uutta rahoituskautta 2023 - 2027

- Vanhan ohjelmakauden ja siirtymäkauden varojen myöntäminen, hankkeiden päättäminen ja ohjelman sulkeminen määräajassa
- Suunnitelma voi vielä muuttua yksityiskohdiltaan
- Rahoitusmahdollisuuksiin ei näillä näkymin (02/2022) ole odotettavissa dramaattisia tasomuutoksia eikä välivuotta
- ELY – Leader –työnjaon selkeyttäminen, pyritään vähentämään kahdella luukulla asioimista
- Opittuihin rahoitussääntöihin voi tulla muutoksia: tukikelpoiset toimet, hakemuksen vireillepano, investoinnin aloittaminen, tukikelpoiset kustannukset jne.

Rahoituskauden vaihdos edellyttää toimijoilta oppimista ja poisoppimista

